



NOTAT

29. marts 2023

2023-73

Færdselsstyrelsens nuværende parkeringskontrol på de statslige motorvejsrastepladser

Færdselsstyrelsen er ansvarlig for at føre kontrol med chaufførers overholdelse af parkeringsreglerne på de statslige motorvejsrastepladser. Kontrollen omfatter både den såkaldte 25-timersregel og mere gængse forseelser som parkering på stregerne. Dette notat gennemgår først de juridiske rammer for kontrollen (afsnit 1) og dernæst de praktiske erfaringer siden den 1. januar 2019 (afsnit 2).

1. Juridiske rammer

Hjemmelsgrundlag for Færdselsstyrelsens udstedelse af parkeringsafgifter på statslige motorvejsrastepladser

Færdselsstyrelsens parkeringskontrol er hjemlet i færdselslovens § 122 a, stk. 2:

”Transportministeren kan for statslige veje bestemme, at kontrollen med overholdelse af de bestemmelser, der nævnes i § 121, stk. 1, helt eller delvis overlades til Færdselsstyrelsen. Reglerne i § 121, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3-7, finder tilsvarende anvendelse.”

Færdselslovens § 121, stk. 1, fastslår, i hvilke tilfælde politiet kan pålægge en afgift for overtrædelse af en række parkeringsrelaterede regler. Disse omfatter:

- § 28, stk. 1, om standsning eller parkering på et sted eller en måde, der skaber fare eller ulempe for færdslen
- § 28, stk. 3, om standsning eller parkering på cykelsti, gangsti, fortov, midterrabat, skillerabat, helleanlæg og lignende



- § 29, stk. 1, nr. 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10 og 11, om standsning eller parkering på eller nær fodgængerfelter, i eller nær vejkryds, på overkørsler, foran færdselstavler eller –signaler, på en bro over motorvej, i viadukt eller tunnel, på eller i nærheden af bakketop eller i uoverskueligt vejsving, ved vejkryds, ved siden af en spærrelinje, i krybespor, på afmærkede holdepladser for hyrevogne, eller på en måde hvor kørsel med letbanekøretøj hindres, og stk. 2 om standsning eller parkering ved busstoppesteder
- § 29, stk. 3, nr. 1, nr. 2, for så vidt angår parkering ud for ind- og udkørsel til og fra ejendom, og nr. 3 og 4, for så vidt angår parkering på kørebanen på hovedveje uden for tættere bebygget område, og ved siden af andet køretøj som holder ved kørebanens kant, samt stk. 5 vedrørende parkering på en sådan måde, at adgangen til et andet køretøj hindres, eller at dette ikke kan føres fra stedet.
- Standsnings- og parkeringsforhold angivet ved afmærkning
- Parkering i opholds- og legeområder i medfør af § 40
- Standsnings- eller parkeringsforbud i medfør af §§ 92 og 92 d, selv om disse ikke er angivet ved afmærkning
- Standsning eller parkering i medfør af §§ 92, 92 d og 93
- Benyttelse af p-automater eller lignende i medfør af § 90, stk. 2 og 3, i lov om offentlige veje

Endvidere fremgår det af færdselslovens § 122, stk. 5, at ”Transportministeren fastsætter nærmere regler om parkeringskontrol.”

Færdselsstyrelsens beføjelser efter lovens § 122 a, stk. 2 og 5, er nærmere beskrevet i bekendtgørelse nr. 1696 af 20. december 2018 om Færdselsstyrelsens parkeringskontrol på statslige veje.

Proceduren for opkrævning af parkerings- og standsningsafgifter fremgår overordnet af bekendtgørelsens § 3:

”Afgifter pålagt af vejmyndigheden opkræves af vejmyndigheden og inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden”



Afgiftsstørrelse

Afgiftsstørrelsen af parkeringsafgifterne er fastsat i færdselslovens § 121, stk. 6. Heraf følger det, at:

”Afgiften udgør 2.040 kr. for lastbiler og busser, hvis tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg. Udstedes afgiften af Færdselsstyrelsen i medfør af regler fastsat efter § 122 a, stk. 2, udgør afgiften dog 1.020 kr., hvis afgiften betales inden for 5 dage fra udstedelsen, og 1.530 kr., hvis afgiften betales inden for 6 til 24 dage fra udstedelsen.”

Bestemmelsens 2. pkt. er den såkaldte rabatordning, som trådte i kraft den 1. juli 2021, og som har til formål at skabe incitament til at betale den pålagte afgift hurtigt efter udstedelsen.

Det bemærkes, at der i § 121, stk. 5 er fastsat en afgiftsstørrelse på 510 kr. for køretøjer under 3.500 kg., der dog forhøjes til 1.020 kr. ved nærmere fastsatte omstændigheder.

Skiltning på motorvejsrastepladserne

Alle skilte med tekst på de danske motorvejsrastepladser er – med få undtagelser nær den dansk-tyske grænse – på dansk.

Synlighed af parkeringskontrollen

Færdselsstyrelsens parkeringskorps består fra marts 2023 af i alt fem parkeringsvagter, der kontrollerer overholdelse af parkeringsreglerne på de statslige motorvejsrastepladser.

Vagterne kører rundt på deres kontroller i almindelige personbiler med styrelsens navn påtrykt på siden. På rastepladserne bærer de såkaldt kategori 3-tøj, som dækker overkroppen og desuden har ærmer og/eller lange bukser med refleksbånd. Tøjet er synligt fra alle sider, og reflekskerne er placeret på tøjet på en sådan måde, at de fremhæver personens omrids, så føreren af et køretøj umiddelbart registrerer, at der står et menneske og ikke f.eks. et vejskilt¹.

På rastepladserne går vagterne ikke blot rundt og identificerer de køretøjer, som overskrider reglerne. De taler også med dem, der

¹ Kilde: Arbejdstilsynet, AT-vejledninger, reflekstøj, på: <https://at.dk/regler/at-vejledninger/reflekstoej-2-10-2/>



opholder sig på pladsen, så de kan vejlede og have en dialog med chaufførerne på pladsen.

2. Praktiske erfaringer

Inddrivelse af p-afgifter udstedt på motorvejsrastepladserne

Færdselsstyrelsen har siden den 1. januar 2019 stået for kontrollen med parkering på de statslige motorvejsrastepladser.

Status per 31. december 2022 fremgår af *tabel 1*. Over disse tre år har Færdselsstyrelsen udstedt i alt 14.864 parkeringsafgifter på de danske motorvejsrastepladser til lette og tunge køretøjer, hvoraf i alt 5.292, svarende til 36 pct., er blevet indbetalt. Dette svarer til, at der i perioden er udstedt afgifter for 25.959.000 kr. beregnet ud fra de ordinære afgiftsstørrelser på henholdsvis 510 kr. og 2.040 kr. Heraf har Færdselsstyrelsen per 31. december 2022 samlet modtaget 8.810.250 kr. i indbetalinger.

Tabel 1: Andel af udstedte afgifter, der er blevet betalt i perioden 1. januar 2019 til 31. december 2022

	Antal indbetalinger	Antal udstedte afgifter	Pct. indbetalt
I alt	5.292	14.864	36 pct.
Køretøjer over 3.500 kg.	4.616	12.012	38 pct.
Heraf danske køretøjer	1.065	1.712	62 pct.
Heraf udenlandske køretøjer	3.551	10.300	34 pct.
Køretøjer under 3.500 kg.	673	2.852	24 pct.
Heraf danske køretøjer	162	316	51 pct.
Heraf udenlandske køretøjer	511	2.536	20 pct.

Styrelsen har fra starten haft udfordringer med at inddrive særligt p-afgifter udstedt til udenlandske lastbiler. Derfor indgik Færdselsstyrelsen ved årsskiftet 2020/2021 en kontrakt med den britiske inddrivelsesvirksomhed Euro Parking Collection plc (EPC) om bistand til at inddrive parkeringsafgifter i udlandet.

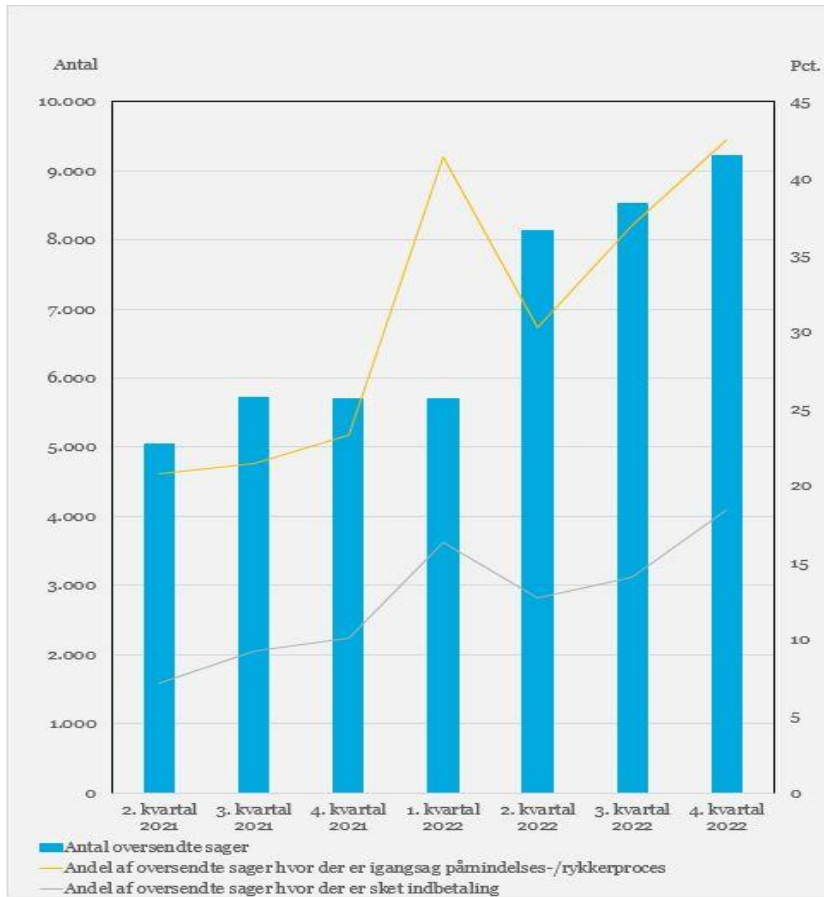


EPC står for at indhente oplysninger om debitor hos de relevante myndigheder i de enkelte lande (*Vehicle Licensing Authorities*, VLA'er). Kontrakten bygger på "no cure, no pay", dvs. EPC's honorar afhænger af deres indsats, og derved kan ordningen aldrig blive en nettoomkostning for Færdselsstyrelsen.

En række forskelligartede udfordringer betød, at EPC især i starten havde problemer med at indhente oplysninger. Siden august 2022 har Færdselsstyrelsen dog oversendt parkeringsafgiftssager til EPC månedligt, og per marts 2023 har EPC fået fuld eller delvis VLA-adgang i 27 lande og forhandler om adgang i yderligere 13 lande. Fremgangen ses også i udviklingen i andelen af oversendte sager, hvor EPC har kunnet sende påmindelse/rykker, og andelen af sager med indbetaling. Udviklingen fremgår af *figur 1*.



Figur 1: Udviklingen i andelen af oversendte sager, hvor der er igangsat påmindelses-/rykkerproces og sket indbetaling





Status på EPC's arbejde per 31. december 2022 fremgår af *tabel 2*. Der er siden kontraktstart den 31. december 2020 sket en stigning fra 17 til 34 pct. i andelen af indbetalinger af afgifter udstedt til udenlandske køretøjer over 3.500 kg. Dette er inklusive de afgifter, som er inddrevet med hjælp fra EPC, men det vidner også om en generelt højere grad af indbetalinger fra denne gruppe.

Tabel 2: Status på EPC's arbejde per 31. december 2022

	Antal	Pct. af oversendte sager
Oversendte sager	9.215	
Underbehandling – afventer information fra de respektive landes myndigheder	1.695	18,4 pct.
Påbegyndt påmindelses-/rykkerproces	3.915	42,5 pct.
Heraf indbetalinger	1.696	18,4 pct.
Heraf lukket efter gennemført påmindelses-/rykkerproces, uden indbetaling (long stop datoen er nået)	1.952	21,2 pct.
Lukket inden påmindelses-/rykkerproces	3.555	38,6 pct.
Heraf afsluttet grundet forældelse i hjemlandet	29	0,3 pct.
Afsluttet grundet manglende data i bilregistret i hjemlandet eller øvrige forhold	50	0,5 pct.

Lukningen af 3.555 sager, inden påmindelses-/rykkerprocessen er blevet igangsat, skyldes den oprindeligt aftalte "long stop date" på fire måneder for EPC's behandling af sagerne. Disse sager er derfor kommer retur til Færdselsstyrelsen. Ministeren godkendte i januar 2023 at forlænge "long stop daten" til et år, hvilket bør øge sandsynligheden for indbetaling i den enkelte sag.

Rabatordningen

Det har siden den 1. juli 2021 været muligt at få rabat ved hurtig betaling af p-afgifter udstedt til busser og lastbiler over 3.500 kg. Lovændringen blev gennemført som et led i arbejdet med at få især udenlandske vognmænd til i højere grad at betale de afgifter, de bliver pålagt på de danske motorvejsrastepladser. Brugen af rabatordningen i perioden 1. juli 2021 til 31. december 2022 fremgår af *tabel 3*.

**Tabel 3: Benyttelse af Rabatordningen i perioden 1. juli 2021 til 31. december 2022**

	Antal	Pct.	Indbetalt beløb
Indbetalte afgifter i perioden	1.457		2.022.660
Indbetalte afgifter via rabatordningen	988	67,8 pct. af de indbetalte afgifter	1.065.900
Heraf inden for 5 dage	874	60 pct. af de indbetalte afgifter	891.480
Heraf inden for 6-24 dage	114	7,8 pct. af de indbetalte afgifter	174.420

Heraf fremgår det, at ordningen blev brugt i ca. 2/3 af indbetalingerne, og indbetalingsraten er jf. *tabel 4* steget med 1,2 procentpoint efter ordningens ikrafttræden.

Tabel 4: Indbetalinger før og efter rabatordningens ikrafttræden

Periode	Antal udstedte afgifter	Antal betalte afgifter (pct.)	Fuldt beløb af udstedte afgifter	Fuldt beløb af antal indbetalte afgifter	Indbetalt beløb
1. januar 2019 – 30. juni 2021	8.297	3.159 (38 pct.)	16.925.880	6.444.360	6.444.360
1. juli 2021 – 31. december 2022	3.716	1.457 (39,2 pct.)	7.580.640	2.972.280	2.022.660

Det er dog ikke muligt at konkludere, om ordningen i sig selv har animeret flere til at betale eller fået dem til at betale hurtigere end tidligere, da der ikke findes data for fra tiden før den 1. juli 2021. Den relativt store andel, som har benyttet ordningen, *kan* således have villet betalt afgiften tidligt, uanset rabatten.

Den stigning på 1,2 procentpoint, der er sket i indbetalingsraten i perioden efter rabatordningens ikrafttræden, er således ikke stor nok til at opveje for det tabte indbetalingsbeløb, der følger af rabatordningen.

På denne baggrund vurderes det, at rabatordningen i hovedreglen ikke får flere til at betale, men at de, der alligevel ville have betalt, betaler tidligt og får rabat på afgiften.